

رواج بیکاری پنهانی بین شاغلان / افراد واقعا چند ساعت در روز کار می کنند؟

حداقل بگیر بودن 50 درصد مشمولان قانون کار؛ دلیلی که در کنار مواردی همچون بی توجهی به نیروهای حرفه ای و صاحب تخصص، بانگیزه و خلاق و عدم استفاده ...

خبرگزاری مهر- حداقل بگیر بودن 50 درصد مشمولان قانون کار؛ دلیلی که در کنار مواردی همچون بی توجهی به نیروهای حرفه ای و صاحب تخصص، بانگیزه و خلاق و عدم استفاده از تکنولوژی های روز باعث رواج پدیده بیکاری پنهان در بین شاغلان و افت قابل توجه بهره وری نیروی کار شده است. به گزارش خبرنگار مهر، در سال های اخیر نوعی از بیکاری وارد بازار کار کشور شده است که شامل شاغلان می شود و در برابر بیکاری کامل افراد خودنمایی می کند. هرچند بیکاری کامل افراد هزینه ها و صدمات زیادی ممکن است برای خانواده ها و جامعه به همراه داشته باشد، اما بیکاری شاغلان به صورت مستقیم تر باعث افت شدید بهره وری نیروی کار، پایین آمدن راندمان تولید، کاهش کیفیت ارائه خدمات و تولیدات و در نتیجه افزایش هزینه های بنگاه در برابر خروجی آن می شود.

به عبارتی افراد به جای ارائه 8 ساعت کار در روز، 4 تا 6 ساعت و در مواردی بیشتر را صرف امور متفرقه در حین حضور در محل کار می کنند و این مسئله علاوه بر اینکه ارتباط مستقیم با دیدگاه نیروی کار دارد، به میزان فعال بودن بنگاه و تولید نیز وابسته است. به عنوان نمونه برخی بنگاه ها با وجود داشتن نیروی قابل توجه، اما کار چندانی برای ارائه دادن ندارد و از اینرو افراد دچار بیکاری شدیدی در زمان حضور در محل بنگاه می شوند.

کارشناسان بازار کار کشور می گویند بروز پدیده بیکاری پنهان و افت بهره وری نیروی کار به عوامل متعددی بستگی دارد اما امروز در کشور به یک واقعیت تبدیل شده است. آنها معتقدند افت بهره وری نیروی کار ارتباط مستقیمی با میزان دستمزد آنها دارد و به عبارت ساده تر افراد به میزان توجه کارفرما و دریافتی پایان ماه، کار ارائه می کنند.

افراد چند ساعت واقعا کار می کنند؟

در ایران تحقیقات قابل توجهی از وضعیت بیکاری پنهان افراد شاغل در بخش های مختلف اقتصادی از جمله دولتی و خصوصی وجود ندارد و یا اینکه دست کم نتایج آن ارائه نشده است، اما اغلب کارشناسان حوزه بازار کار معتقدند به دلیل پایین بودن میزان بهره وری در بخش دولتی، طبیعتا بیکاری پنهان در این بخش ها نیز به مراتب بالاتر از سایر حوزه ها است. با این وجود در یک دهه اخیر بروز پدیده بیکاری پنهان در بخش خصوصی نیز مشاهده می شود.

یکی از دلایلی که از آن به عنوان بروز بیکاری پنهان در بنگاه ها یاد می شود مربوط به افت بهره وری نیروی کار به دلایلی مانند پایین بودن سطح دستمزدها، بی توجهی کارفرمایان به نیروهای خلاق و بانگیزه، نبود مکانیسم شناسایی نیروهای کارآمد و تشویق آنها برای ایجاد انگیزه در دیگران و یا عدم استفاده از تکنولوژی مناسب در تولید است.

همواره این سوال برای کارفرمایان مطرح است که نیروها چند ساعت واقعی در روز کار می کنند؟ مقایسه میزان بهره وری نیروی کار در ایران با کشورهای مانند ژاپن و کره جنوبی که در این بخش پیشرفت های چشمگیری در یکی دو دهه اخیر داشته اند به خوبی نشان دهنده وجود این دغدغه برای کارفرمایان است.

اما این سوال نیز مطرح است که امروز چند درصد نیروی کار کشور دچار بیکاری پنهان هستند؟ این مسئله تا چه اندازه باعث لطمه به خدمات رسانی و افزایش تولیدات کیفی در کشور شده است؟ کارشناسان معتقدند به دلیل پایین بودن میزان دستمزدها، بخش قابل توجهی از نیروی کار مجبور به انجام دو و یا چند شغل در روز هستند که این مسئله به بروز بیکاری پنهان در آنها دامن می زند.

انجام چند شغل ناقص در روز

حمید حاج اسماعیلی در گفتگو با مهر با بیان اینکه واژه بیکاری پنهان چندسالی است که به ادبیات بازار کار کشور وارد شده است گفت: با وجود این مسئله و بالا بودن آمار آن، برخی مدیران تلاش دارند تا بروز این عارضه در محیط های کاری کشور را انکار کنند.

این کارشناس بازار کار اظهار داشت: سال ها است که چالش تعریف واقعی از شاغل و بیکار در کشور وجود دارد و ما همواره با این مسئله مواجه هستیم که فرد با 2 ساعت کار در هفته شاغل شناخته می شود. در واقع باید گفت مرز مشخصی بین بیکاری پنهان و بیکاری کامل وجود ندارد و امکان شناسایی مشاغل واقعی از غیررسمی نیز نیست.

حاج اسماعیلی خاطر نشان کرد: افرادی را داریم که ممکن است با چند ساعت کار در هفته و یا در ماه درآمد مناسبی دارند. بنابراین طبق تعاریف موجود باید این افراد را شاغل بدانیم، یا بیکار و یا اساساً بگوییم اینگونه شاغلان دچار بیکاری پنهان هستند. افرادی نیز هستند که به دلیل پایین بودن تولید و با وجود آماده به کار بودن، دچار بیکاری پنهان هستند و تنها اسم شاغل را یدک می کشند و سهم ناچیزی در افزایش بهره وری و در نتیجه گردش چرخ های اقتصادی کشور دارند.

50 درصد مشمولان قانون کار حداقل بگیرند

وی تاکید کرد: در سال های اخیر گروه هایی در اقتصاد کشور پدید آمده اند که به فعالیت های غیررسمی و دلالی اشتغال دارند و بخش سیاه از اقتصاد را شکل داده اند. میزان تسلط اینگونه مشاغل به اندازه ای در حال رشد است که رفته رفته مشاغل رسمی و شناسنامه دار به حاشیه می روند.

نماینده کارگران در هیئت حل اختلاف گفت: هم اکنون 10 تا 12 میلیون نفر شاغل مشمول قانون کار داریم که به صورت رسمی آمارهای آنها به ثبت رسیده است. وقتی حداقل نیمی از این گروه ها دستمزی به میزان حداقل های مصوب شورای عالی کار و یا کمتر از آن را داشته باشند، قانداً دچار بیکاری پنهان و افت راندمان کاری در عین حضور در محل های کاری می شوند و گروهی خواسته و یا ناخواسته با این مسئله مواجه می شوند.

به گفته حاج اسماعیلی، مسئله پایین بودن دستمزدها باعث شده تا افراد به جای یک کار در روز به دو یا چند شغل فکر کنند و ناخودآگاه رفتن به این سمت باعث بروز پدیده بیکاری پنهان در افراد می شود. نمی توان برآوردی از میزان بیکاری پنهان در بین شاغلان ارائه کرد، اما به طور قطع این مسئله به میزان بیکاری کامل می تواند باعث آسیب زدن به جریان اقتصاد و درآمد در کشور شود.